

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Pieniądz cyfrowy banku centralnego

Bogusław Półtorak

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Data: 11.03.2024 r.

Organizatorzy

Znaczenie i funkcje pieniądza

1. Pieniądz jako środek cyrkulacji – funkcja płatnicza w obrocie handlowym, umożliwia wymianę.
2. Pieniądz jako środek tezauryzacji – funkcja gromadzenia oszczędności, przenoszenia wartości i narzędzie akumulacji kapitału.
3. Pieniądz jako miernik wartości – funkcja określania wartości dóbr (np. wartość rynkowa) oraz wartości pieniądza wyrażonego w innej walucie (kurs walutowy).

Istotne znaczenie gospodarcze (wymiana), społeczne (motywacja) i polityczne (identyfikacja).

Formy pieniądza

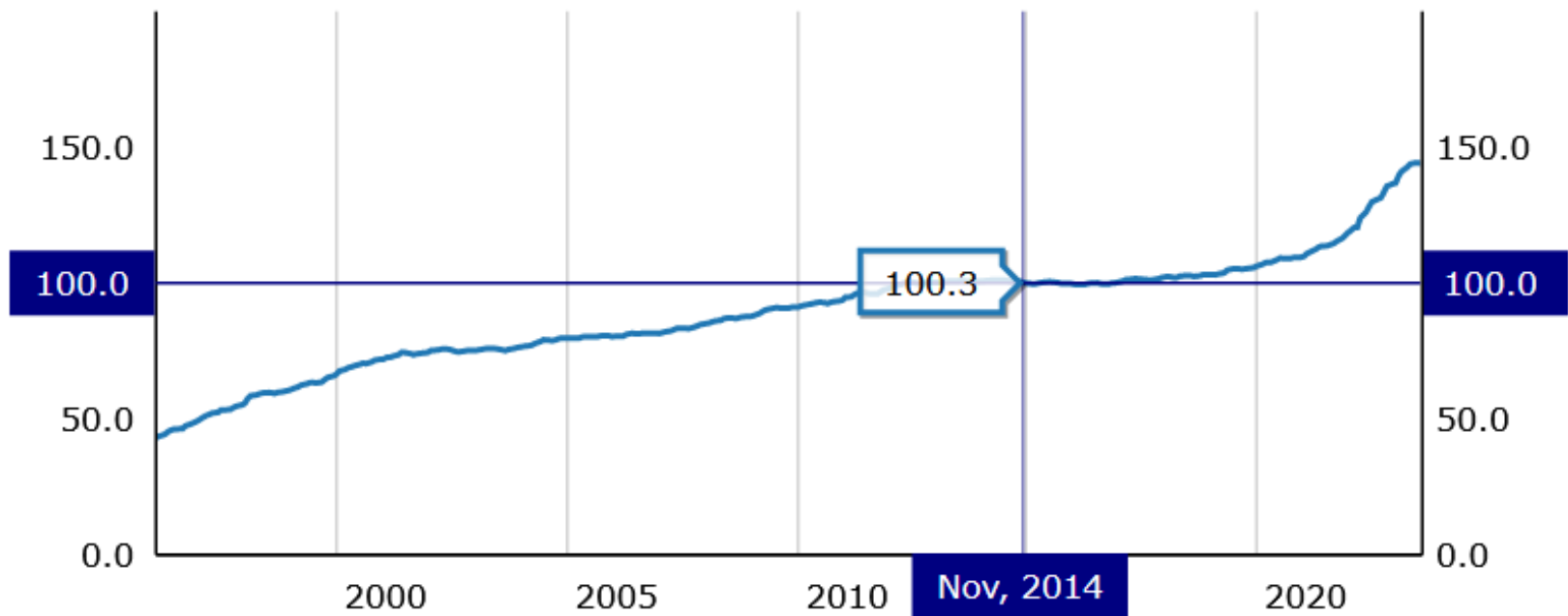
1. Pieniądz towarowy
2. Pieniądz kruszcowy
3. Pieniądz gotówkowy (realny)
4. Pieniądz bankowy
5. Pieniądz elektroniczny

Oczekiwania inflacyjne i wartość pieniądza, w tym cyfrowego

Powszechne przekonanie, że wzrost przeciętnych cen w gospodarce będzie się zmieniał powodując spiralę cen:

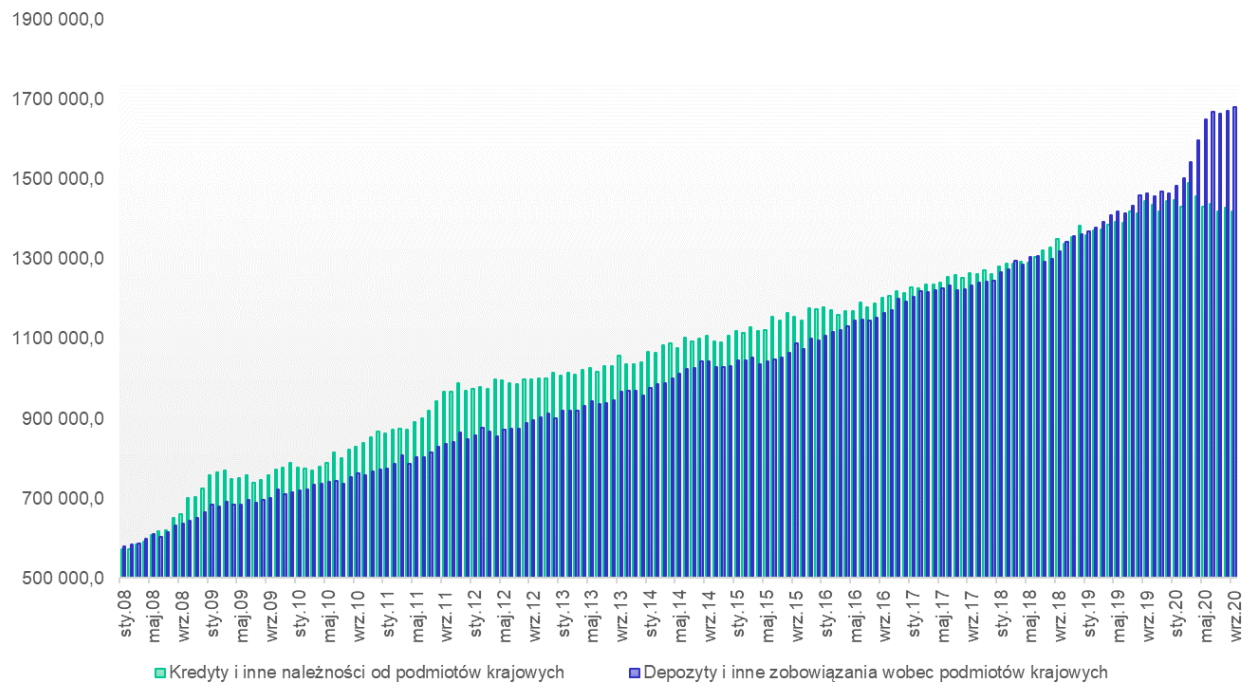
- W efekcie przyspieszania decyzji zakupowych.
- Oczekiwanego wzrostu wynagrodzeń.
- Rosnącego zadłużania się, szczególnie w warunkach taniego pieniądza (np. tanie kredyty, które są nisko oprocentowane).
- Wpływ cyfrowych płatności na łatwość zakupów i kreację długów w różnych formach pieniądza cyfrowego.

Indeks cen konsumenckich (HICP) w latach 1995-2023

European Central Bank - [Statistical Data Warehouse](#)

Kredyty i depozyty podmiotów krajowych w mln zł (NBP) - kiedy CBDC mógłby się przydać

CBDC

1. Wartość zapisana cyfrowo.
2. Środki na rachunku banku centralnego.
3. Gwarancje wypłaty.

*CBDC – Central Bank Digital Currency

Formy CBDC

1. Tokeny jako elektroniczne nośniki wartości (np. karty przedpłacone).
2. Zapisy elektroniczne – np. do płatności codziennych, do wysokich kwot np. do płaceni za dom, o zdefiniowanej ważności lub czasie trwania.
3. Banki pomiędzy sobą i z bankiem centralnym już stosują formę cyfrowego pieniądza (tzw. rynek międzybankowy).

Czynniki wartości i siła nabywcza

Pieniądz gotówkowy:

emisja monet i banknotów przez bank centralny jako gotówka w obiegu i rezerwy gotówkowe w skarbcach banków – gwarancja nominalnej wartości.

CBDC:

Zapis na rachunku w banku centralnym, co pozwala na bardziej skuteczne kontrolowanie inflacji, ale też większą kontrolę obywateli – gwarancja nominalnej wartości.

Kryptowaluty i waluty wirtualne:

Wirtualne waluty (Bitcoin, Ethereum - blockchain) za którymi zwykle nie stoi żadna konkretna wartość. Ich tworzenie opiera się na algorytmach lub grze popytu oraz podaży, często w szarej strefie gospodarki. Wirtualne waluty też mogą mieć inną formę np. towarzyszących innym usługom – brak gwarancji, ryzyko piramidy finansowej.

Czy bitcoin to pieniądz, czy ma wartość, czy lepiej mieć punkty w grze, co stoi za ich wartością?

1. Rynek kryptowalut opartych na algorytmach, giełdach lub społecznościach (np. Libra facebooka).
2. Stablecoin - token płatniczy powiązany z konkretną wartością.
3. Punkty w grach, puchary, błyskotki, systemy premiowe, programy lojalnościowe lub waluty lokalne.

Case study - mamy 10 tys. zł oszczędności:

A. 1 rok inflacja wynosi 0%.

B. 2 rok inflacja wynosi 10 %.

C. 3 rok inflacja wynosi 10%.

1. Jaka będzie wartość gotówki (10 tys.) jeśli utrzymamy ją w portfelu przez trzy lata i czy ochroni nas przed inflacją?

2. Czy pieniądza cyfrowy, jeśli otrzymamy co roku bonus za oszczędzanie w wysokości 1000 zł od banku centralnego ochroni nas przed realną utratą oszczędności?

Case study - jak wydawać lokować swoje oszczędności?

1. W co alternatywnego możemy zainwestować, żeby utrzymać lub pomnożyć wartość swoich oszczędności?
2. Czy pieniądź cyfrowy banku centralnego budzi nasze obawy, „3” argumenty za i przeciw CBDC?

Źródła:

- https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Ostrzezenie_UKNF_o_ryzykach_zwiazanych_z_nabywaniem_oraz_z_obrotem_kryptoaktywami_72241.pdf
- <https://subiektywnieofinansach.pl/im-mniej-gotowki-tym-wieksza-potrzeba-cbdc/>

Dziękuję.

Kontakt:

www.uew.pl

[https://www.linkedin.com/company/impakt-dolny-śląsk/](https://www.linkedin.com/company/impakt-dolny-slask/)